

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De remissione arce. cap. viij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Regū Primi

nens ad israel. quā vocat iosephus ciuitatē
amphelbenitis. Israel q̄ egressus est in p̄
lium iuxta lapidē adiutorij qd̄ p̄ proleptim
dictū est. id est. per anticipationē. postea pa
tebit. et victus est israel. et ceciderit de eo qua
si quattuor milia viroz: et dixerūt sensores.
Afferamus de silo arcam dñi sedētis super
cherubin. Qd̄ idō dictū est sicut i psalmo.
Qui sedet sup cherubin. quia gloria dñi ibi
quāq; apparebat. Et tulerūt arcam: et iuerunt
cum ea duo filij heli Nam et phinees tā fun
gebatur officio patris sui. et acceperāt man
datū ab heli. ne forte redirent ad euz sine ar
ca. et timuerunt philistim: et acris pugna
uerūt. Fugitq; israel. et cesa sunt ex eo. xxx. mi
lia pedum. et arca domini capta est: et duo
filij heli mortui sunt. Cucurrit autē puer ben
famita ex acie. et indicauit in silo quod factū
fuerat. Heli autem sedebat contra vīā que
ducebat ad castra. spectās. id est. auscultās.
Jam enim cecus erat vt tradunt hebrei. id ē
nō cecutis. Qui audita strage poplī et mor
te filiorum quietū. Cum autem audisset ar
cam captam cecidit retrorsum: et fractis cer
uicibus expirauit. Hirus autem eius vxor
phinees pregnans erat: et pre dolore incur
uauit se et peperit filium. vij. mensium: vt di
cit iosephus. et vocauit eum icaboth. id ē. in
glorū dicens. Trāslata est gloria domini d̄
isrl. Porro heli iudicauit israel. xl. ānis. Cui
concordat iosephus. lxx. vero et paralipo
menon dicit. xx. Potest dici q̄ post samso
nem. xx. anni fluxerunt sine iudice. q̄ aggre
gati sunt annis quibus iudicauit heli. Qui
dam tamē dicunt. xx. annos quib; iudicauit
samuel aggregandos annis heli m̄gri sui.
Sed verius anni samuelis cum annis sau
lis ascribunt. Sane potuit fieri vt heli fa
ctus iudex trāstulerit sacerdotium de domo
eleazar Eleazar q̄dem succedit phinees. Cui
succellit abizer. cui succellit buzi. cui succel
lit ozi. et trāslatū est sacerdotiū.

Incidentia.

In dieb; heli fuit tertius rex latinoꝝ silu
us postbum^o fili^o enee et laurinte. a q̄ deiceps
latini reges silij denotiati sunt. Hūc ascant
us heredē reliq̄t. adhuc puulo filio suo iu
lio. a quo iulioꝝ familia et originē traxit et no
men. Hector^o filij illū receperūt. expulsis po
steris nestoris.

De remissione arce. Caplm. VII.

Querunt autez

t philistei arcā dñi in azotū et sta
tuerūt eam iuxta dagon. q. troz

pheū et surgētes diluculo iuenerūt dagon p̄
stratū in terra añ arcā. et q̄si adorantes: vt d̄t
iosephus. et restituerūt eū in locū suū. Rur
sus mane sequēte inuenerūt eū p̄stratum. ca
put p̄o et man^o eius absisse a trunco iacebāt
sup limē. Ob hoc nullus ingrediēs templuz
in azoto calcet super limen vsq; in hodiernū
diem. et aggrauata est manus domini super
azotos. et percussit eos in secretiori parte na
tium. et cōputrescebant prominentes extales
eorum. Quod iosephus dicit factum ex cru
deli passiōe disenterie. ita vt putrefacta ege
rerent intestina. et mures ebullientes d̄ agris
corrodebāt extales eorum. et satrapis cōuo
catis dixerūt ad eos. Quid faciem^o de arca.
Qui dixerūt. Circūducatur. Quocunq; au
tez circūducebatur percutiebat oñ. es in po
sterioribus. et fecerunt sibi sedes pelliceas. et
conuenientes p̄ncipes quinq; vrbium: tra
ctabant quid facturi essent. et erāt qui dicerēt
causam passionum factam per arcam. alij p̄
casum. alij per corruptionē aeris et fructuum
terre. Dixerūt autē sacerdotes et diuini Cur
aggrauatis cor vestrum sicut pharao et egyptus.
Remittite arcam sed nō vacuam. Res
ponite in capsella iuxta arcam quinq; anos
aureos. et quinq; mures aureos p̄ numero
ciuitatū que percusse sunt. Iosephus tamē
dicit. v. simulacra hominū aurea. et ponetis
arcam super plaustrum nouum. et coniunge
tis duas vacas feras. quib; non est impos
tum iugum. et vitulos earum recludetis do
mi. et si recto itinere ascendant contra bethsa
mes ipsa fecit nobis hoc malū. alioquin cas
su factum est. Ibant autē vacce mugietes in
directum. nec declinātes ad dextram nec ad
sinistrā p̄ vīā que ducit bethsames. et hec est
vna sacerdotalium ciuitatum in tribu benta
min. Est altera bethsames in tribu nepta
lim. Porro bethsamite metebant tritidum
et venit plaustrum in agrū iosue bethsamite
et stetit ibi. Et posuerūt arcā sup lapidē gran
dem quem putant hebrei fuisse aram edifica
tam ab abraham. et capsellam que erat iuxta
eā. et ceciderūt leuīte ligna plaustrī et vacas
posuerūt sup ea i holocaustū dño. Viri autē
bethsamite obtulerūt holocausta et victimas i

die illa; Asseruit quidam quoniam tunc esse ciuitates philistinorum. et ideo quoniam tunc misisse anos aureos. et quoniam mures. Sed in sequentibus legimus sicileg fuisse ciuitas philistinorum. Tunc melius videtur quod dicit Isidorus quoniam fuisse tunc metropoles. et queque obtulit annu aureum. et murem. alie solū mures obtulerūt vsq; ad abel magnū. sup que posuerūt arcā dñi. Et videtur hec lra sonare q; abel sit nomen lapidis sup que posita fuit arca. Alij asserūt ciuitatē que tunc bebsames dicebat. q; postea dicta est abel. quod interpretat luctus. propter luctus bebsamitarum qui secutus est. Et additum est magnum. ad differentiam alterius abel. que in sequentibus abela dicit. vbi sapient mulier exclamauit ad toab. Qui in?

terrogat inrogat in abela. et tunc legitur sup que posuerūt arcā. id ē. iuxta quem. et percussit se de bebsamitis. lxx. viri. et l. milia plebis. eo q; vidissent arcā nudā. Eredunt autē illi. lxx. deposuisse arcā cū nō essent sacerdotes. Si querit. cur ergo mortui nō sunt philistini quotquot viderūt arcā. pōt dici q; nō peccauerūt videndo quibus nō erat phibitū videre. Timentes autē bebsamite miserunt ad viros cariathiarim vt reducerēt ad se arcā. Qui reducerunt eāz tulerūt eā in domū aminadab viri iusti in gabaa. et eleazar filii eius sacerdotē instituerūt in custodia arce. et fuit ibi. xx. annis vsq; ad octauū annū regni saulis q; ipse tulit eā in castra. Manserat autē apud philisteos. vij. mēibus. et tūc deuit israhel post dñm sedata ira dñi sup eos.

De cariathiarim trāstulit eā samuel in masphat. p' ipse et saul in galgala. post saul in nobe. et de nobe in gabaa. post dauid in domū obeth. post in sion post salomon in templū. Has oēs trāslationes diligēs lector aduertere poterit in hō libro.

Et orante samuele vicit israhel philistinim.

Caplm. VIII.

Mod attendēs

q; samuel et videns eoz fiducia in dño ait. Ascendam? in masphat vt ore p'rob. Lūq; ascēdissent in masphat. effun-

dēt aquā corā dño in q; maledicta gesta erāt quā si idolatra bibebat labia ei' adhererant sibi inseparabiliter. forte in signū federis sicut fecit to sue. et iudicauit eos sibi samuel. i. docuit eos iudicia dei. Quidā tūc asserūt samuelem quoddā idolū redēgisse in puluerē. et mixturā dedisse populo ad bibendū. et in barbīs eoz iudicasse reos idolatrie a nō reis. sicut quondā fecit moyses. Et audierunt philistinim cōgregatum israhel esse inermē in masphat. et armati ascenderūt aduersus eos. et times israhel dixit ad samuelem. Llama p nobis ad dñm et obtulit samuel lactentē agnū in holocaustum. Et dū clamaret samuel ad dñm intū est plū. et intonuit dñs fragore magno super philisteos. et mota est terra. et p loca padebat hiatus et philistini in fugā versi celi fuit a filiis israhel q; percusserunt eos vsq; ad terminos terre sue. Tulitq; samuel lapidē. et posuit eoz in terminis. et vocauit nomē loci illi lapis adiutorij. Nec apposuerūt vltra philistinim. vt intraret terminos israhel. dū viueret samuel. Iudicabat itaq; samuel pplm in bethel et galgal. et masphat circūns p singulos ānos et reuertebat in ramatha. et edificauit ibi altare. sed et ibi iudicabat israhel. Tres ille ciuitates famose erāt bethel. p' somnū iacob et galgal. p' circūcisionē scđam. et masphat ppter frequentā iohanne sue. et ascēdebat ad eas samuel vicissim in tribus solēnitatibus hebdomadarijs et iudicauit ibi pplm. Alijs diebus ascēdebat ad eū ppls in ramatha ad iudicandū.

Et israhel petijt regem. Caplm. IX.

Im aut senuis

et set samuel. posuit filios suos israhel et abia. altez in bethel. altez in bebsabee vt ibi sedētes iudicaret pplm. Qui declinauerūt p' auariciāz querteūt iudiciū. Nō nō ferēs ppls dixit ad samuelem. Da nob regē vt iudicet nos sicut ceteri gētes habent. Nō grauitē tulit samuel ppter insitā sibi iusticiāz circa odiū regis. Cūq; psuluisset dñm ait ei dñs. Audi vocē ppli. nec se rātū abiecerūt s; me. ne regnem sup eos. Veruntamē predicā eis ius regis super eos. Et ait samuel ad populū. Hoc erit ius regis. Filios viros faciet sibi suos suos. eq̄tes et pcursores agricolos et fabros armoz. filias vias faciet ynguetas et coquestrias et panificas. Seruos et vestros et ancillas et iumenta ponet in ope suo.